

Szorongásos zavarok gyermekkorban

A szorongásos zavarok gyermek és serdülőkorban a leggyakoribb lelki betegségek közé tartoznak. Előfordulásuk gyermekkorban csaknem eléri a 10 százalékot.

A szorongás orvosi meghatározása szerint érzelmi zavar, amely a veszély előérzetével jár együtt. Ez nem azonos a félelemmel, mert a félelem az objektív, valós veszélyre való érzelmi reakció. Más meghatározás szerint a szorongás olyan félelem, amely nem válik tudatossá.

A generalizált szorongás ismertetőjegye a szorongás, amely állandó és általános. Ez azt jelenti, hogy a szorongás nemcsak egy meghatározott környezetben és helyzetben jelentkezik, hanem mindig és mindenkor.

Gyermekkorban a tünetek, amelyek a szülők számára a betegséget jelzik, sokfélék lehetnek: tanulási problémák, feszültség, nyugtalanság, fejfájás, hasi panaszok léphetnek fel, melyek mögött szervi okot nem találnak.

A szorongásos zavarok közé tartoznak a különböző félelmek és a fóbiák: félelem a tömegetől, közlekedési eszközöktől, állatoktól, bezártságtól, hegyes, szúrós tárgyaktól.

Ebbe a betegcsoportba tartozik az úgynevezett szociális fóbia is, amikor a gyermek nem tud teljesíteni olyan helyzetben, például iskolai feleléskor, amikor mások figyelmének van kitéve.

Ide tartozik a pánikbetegség is, amely inkább a felnőtt kor megbetegedése, azonban előfordulhat serdülőkorban is. A pánikroham jellemzője a nagyon erős, hirtelen csaknem a semmiből előtörő szorongás, komoly testi tünetekkel: halálfélelem, a megőrüléstől való félelem is előfordulhat mint nagyon súlyos tünet.

A betegségre jellemző az újabb pánikrohammal kapcsolatos úgynevezett várakozási szorongás, a beteg fél, hogy hamarosan újabb szorongásos rohama lesz.

A szorongásos zavarok közé tartozik az úgynevezett akut stressz zavar és a poszttraumás stressz betegség.

Ezek közös jellemzője, hogy valamilyen szokatlanul súlyos és megrázó eseménynek lesz a gyermek a tanúja: közlekedési baleset, természeti katasztrófa, vagy ilyet kell átélnie.

Előfordulhat, hogy valamilyen komoly stresszhelyzettel kerül tartósan kapcsolatba: súlyos lelki vagy testi bántalmazás, erőszaknak lesz kitéve.

A gyermek az ilyen helyzetre nagyon erős félelemmel, rémülettel, tehetetlenséggel reagálhat, és a tünetek hosszú ideig is fennmaradhatnak. Ezen súlyos állapotok mindenképpen szakemberek segítségét igénylik.

A szorongásos zavarok kezelése gyermekkorban enyhe tünetek esetén tanácsadásból, vagy úgynevezett kognitív viselkedésterápiából, súlyosabb esetben szorongásoldó gyógyszerek adásából, illetve ezek kombinációjából állhat.

Ezen kezelési módokat pszichológus és gyermekpsychiáter alkalmazza, együttműködve és közösen követve a beteg állapotát.

A kezeletlen betegségek szövődményei az iskolai tanulási problémák súlyosbodása, viselkedészavarok és beilleszkedési problémák az iskolában és otthon is. A betegség olyan súlyos is lehet, hogy a gyermek egyáltalán nem képes elmenni otthonról, vagy nem tud elmenni az iskolába sem.

Súlyosabb esetben, amikor úgynevezett ambuláns kezelés mellett a beteg tünetei nem javulnak, kórházi felvételre is sor kerülhet.

A szülők sokat segíthetnek a gyermekeiknek azzal, hogy a jelentkező problémákat nem bagatellizálják el, nem próbálják önmaguk megoldani és kezelni a súlyosabb problémákat, hanem szakemberek segítségét és tanácsát kérik.